

ÜSTÜN ZEKÂLI ÖĞRENCİLERLE GÖRÜŞ BELİRTİYORUM STATING OPINION TECHNIQUE WITH GIFTED LEARNERS

Halil BOLAT*

ÖZET

Bu etkinlik ortaokul 7. Sınıf Sosyal Bilgiler dersi “İletişim ve İnsan Hakları” ünitesi “İletişimde kişisel farklılıklara hoşgörü gösterir” kazanımına yönelik hazırlanmıştır. Etkinlikte, öğrencilerin belirtilen kazanıma ve üst düzey zihinsel becerilere ulaşmaları amaçlanmıştır. Bunun için disiplinler arası bir yöntem ve aktif katılımı sağlayacak uygulamalar yer verilmiştir. Etkinlikte görüş geliştirme, fotoğraf ve türkü analizi tekniklerinden yararlanılmıştır. Etkinlik üstün zekalı ve yetenekli öğrencilerle uygulanmıştır. Etkinlik esnasında yapılan gözlemler sonucunda öğrencilerin etkinliğe ilgiyle katıldıkları ve eğlendikleri görülmüştür. Aynı zamanda öğrenciler etkinlik sonunda farklılıkları benimsedikleri yönünde görüşler belirtmişlerdir. Bu etkinlik öğrencilerin şiir, makale, fıkra yazma, resim çizme, şarkı yapma gibi yeteneklerinin görülmesine imkan sağlamıştır.

Anahtar kelimeler: Sosyal bilgiler, görüş geliştirme, fotoğraf ve türkü analizi, üstün zeka

ABSTRACT

This activity was prepared for “The student shows tolerance to individual differences in communication” attainment which is in the "Communication and Human Rights" unit of 7th grade Social Studies course. The activity aimed to make students gain the attainment as well as reaching some higher level metacognitive skills. An interdisciplinary method and practices that would enhance active participation were utilised with a view to achieving these aims. The activity, carried out with gifted learners, made use of developing opinions, and photograph and folk song analysis techniques. Observations during the activity show that students enjoyed the activity and participated in it with great interest. Besides, the students indicated that they internalized differences at the end of the activity. The activity also enabled to discover some students’ ability in writing poems, articles, and jokes, drawing pictures or composing songs.

Key words: Social sciences, developing opinions, Photograph and folk song analysis, giftedness

GİRİŞ

Bilim ve sanat merkezleri okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim çağındaki üstün zekalı ve yetenekli öğrencilere eğitim veren kurumlardır (İşpınar ve Bolat, 2012). Bilim ve Sanat merkezleri yönergesine göre (2007) üstün zekalı öğrencilerin ulusal ve evrensel değerleri tanımalarını, benimsemelerini, geliştirmelerini ve bu değerlere saygı duymalarını, liderlik, yaratıcı ve üretici düşünce yeteneklerini ulusal ve toplumsal bir anlayışla ülke kalkınmasına katkıda bulunacak şekilde geliştirmelerini sağlamak bilim ve sanat merkezlerinin amaçlarındandır. Bu nedenle üstün zekalı ve yetenekli öğrencilere

eğitim veren bu kurumlarda değerler eğitiminin önemli olduğu söylenebilir. Bu etkinlik ortaokul yedinci sınıf “İletişim ve İnsan İlişkileri” ünitesi rehberlik ve psikolojik danışma alt alanı, “İletişimde kişisel farklılıklara hoşgörü gösterir” kazanımına yönelik hazırlanmıştır. Etkinlik, disiplinler arası yöntemi temel almış, öğrencilerin aktif katılımları ile üst düzey zihinsel düşünme becerileri kazanmaları amaçlanmıştır. Etkinlikte görüş geliştirme, fotoğraf ve türkü analizi tekniklerinden yararlanılmıştır. Etkinliğin süresi dört ders saati olup, 2009-2010 eğitim öğretim yılında Adana Bilim ve Sanat Merkezi destek grubunda yer alan on iki

Öğrencilerin genel olarak fotoğraflardan ne anladıklarını “Görüş Belirliyorum Etkinliği Fotoğraf Analiz Formu”nun son bölümüne yazmaları istenmiştir. Öğrencilerin yazdıklarını sınıfla paylaşmaları sağlandıktan sonra fotoğraflar öğrenciler tarafından tek tek analiz edilmiştir.

GÖRÜŞ BELİRLİYORUM ETKİNLİĞİ FOTOĞRAF ANALİZ FORMU

ADIN SOYADIN: [] GÖRÜŞ: D-5

1. FOTOĞRAFTAN ANLADIKLARIM: Engelli olmak bir zorluktur. Her kişi bir engelli olmak da yapabilir.

2. FOTOĞRAFTAN ANLADIKLARIM: Farklı olmak da zorluktur. Herkesin farklılığı hepimiz de farklı olduğumuz anlamına gelir.

3. FOTOĞRAFTAN ANLADIKLARIM: Farklı kişilerde yaşamış ya da deneyim yaşadığımızı düşünürüz.

4. FOTOĞRAFTAN ANLADIKLARIM: Tüm dünyayı birlikte yaşamak için bir engel olmaması engelleri ya da bu den farklı alanlarda da yaşamaktır.

FOTOĞRAFLAR GENEL OLARAK BANA NE ANLATTI?

Bizden farklı alanlarda da birlikte yaşamaktır ve yaşamaktır.

Üçüncü derste EK 4’te yer alan ve Nurettin Rençber tarafından söylenen “Barış Türküsü” dinletirilmiştir. Türkü dinletirildikten türkünün yazılı olduğu kâğıtlar öğrencilere dağıtılarak türküyü tek tek ve beraber söylemeleri sağlanmıştır. Bu türkünün ana konusunun ne olduğu, bize ne anlatmaya çalıştığı sorularak öğrencilerin görüşleri alınmıştır. Tartışma ortamı yaratılarak üçüncü ders tamamlanmıştır.

Dördüncü derste öğrencilere etkinlikten anladıkları ile ilgili bir şiir, makale ve fıkra yazdırılmış veya resim çizdirilmiş, şarkı yapmaları sağlanmıştır. Son olarak yapılan çalışmalar sınıfla paylaşarak derse son verilmiştir. Öğrencilerin yapmış oldukları çalışmalardan bazıları şunlardır:

SONUÇ ve ÖNERİLER

Ortaokul yedinci sınıf “İletişim ve İnsan İlişkileri” ünitesi rehberlik ve psikolojik danışma alt alanı “İletişimde kişisel farklılıklara hoşgörü gösterir” kazanımına yönelik hazırlanan bu etkinlik sonunda öğrencilere etkinlik ile ilgili iki soru sorulmuş ve ses kayıt cihazıyla kayıt altına alınmıştır. Bu sorulardan birincisi “Bu etkinlikle ilgili duygu ve düşünceleriniz nedir?” ikincisi ise “Bu etkinlik sizden farklı olan insanlarla ilgili düşüncelerinizde değişikliğe yol açtı mı?” şeklindedir. Öğrenciler “Bu etkinlikle ilgili duygu ve düşünceleriniz nedir?” sorusuna genel olarak dersin eğlenceli geçtiği, derste hiç sıkılmadıkları gibi cevaplar vermişlerdir. Öğrencilerden bir tanesi (Ö1) “Keşke sosyal bilgiler dersi hep böyle olsa.” şeklinde cevap vermiştir. Diğer bir öğrenci de (Ö6) “Hayatımda ilk defa sesli olarak şarkı söyledim.” cevabını vererek öğrencilerin özgüvenlerinde olumlu etki yaptığını da ortaya koymuştur. Aynı zamanda dördüncü derste

yapılan uygulama etkinliğin öğrencilerin farklı yetenekleri kullanmalarına ve yeteneklerini keşfetmelerine imkan vermiştir. Öğrencilere sorulan ikinci soru da öğrencilerin farklılıklara bakış açılarını değiştirdiğini de ortaya koymaktadır. Öğrencilerden biri (Ö7) şöyle bir cevap vermiştir; “Mahallemizde zenci bir kız var. Ben onunla hiç oynamak istemiyordum. Bana zarar verir diye düşünüyordum. Ama şimdi öyle değil. Onunla oynasam da bir şey olmaz.” demiştir. Yapılan gözlem ve doldurulan formlara göre; etkinliğin öğrencilerin resim çizme, şarkı oluşturma, şiir, makale ve fıkra yazma gibi yeteneklerinin görülmesine olanak verdiği, farklılıklara yönelik olumlu tutumlar geliştirmeyi sağladığı, başta eleştirel düşünme olmak üzere, yaratıcı ve yansıtıcı düşünme becerilerini geliştirdiği, dersi ilgi çekici ve eğlenceli hale getirdiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Bu etkinlik üstün zekalı oniki öğrenciye uygulanmıştır. Etkinlik Sosyal Bilgiler dersi 7. Sınıf düzeyinde normal öğrencilere de uygulanabilir. Çalışmada öğrenci sayısının az olması, formların doldurulması ve değerlendirilmesinde sorun oluşturmamıştır. Ancak ortaokullarda uygulanması durumunda doldurulacak formlar

öğretmenin iş yükünü arttırabilir. Bu nedenle öğretmenler uygulama esnasında formların doldurulmasını sağlamak yerine, sadece sözlü olarak ifade edilmesini sağlayabilirler.

KAYNAKLAR

- Akcayoğlu, D.İ. ve Bolat, H. (2012). 60 soruda üstün zekalılar ve bilim sanat merkezleri. Adana. Adania yayıncılık.
- Doğanay, A. (2011). Üst düzey düşünme becerilerinin öğretimi. (Editör) Doğanay, A. Öğretim ilke ve yöntemleri. Ankara. Pegem akademi yayıncılık.
- MEB (2007). Milli eğitim bakanlığı bilim ve sanat merkezleri yönergesi. Şubat 2007.
- Özgür, İ. (Tarihsiz). *Üstün zekalı ve yetenekli çocuklar*. İnternette 26.11.2012’de <http://rektorluk.cukurova.edu.tr>. adresinden alınmıştır.
- Tok, Ş. (2011). Etkili Öğretim İçin yöntem Teknikler. (Editör) Doğanay, A. Öğretim ilke ve yöntemleri. Ankara. Pegem akademi yayıncılık.

EKLER:

EK 1. GÖRÜŞ BELİRTİYORUM ETKİNLİĞİ ÖĞRENCİ FORMU

Adım Soyadım:

Grubum:

İlk önce köşesine katıldım. Çünkü;

En çok arkadaşımın görüşlerine katıldım. Çünkü;

En çok arkadaşımın görüşlerine katılmadım. Çünkü;

Son olarak köşesine katıldım. Çünkü;

EK 2. ETKİNLİKTE KULLANILAN FOTOĞRAFLAR

Merhaba ben İsviçreli bir yazarım. Bedensel engelli olmama rağmen hem çevrem bana sahip çıktı hem de ben hayata tutundum. Bu nedenle çok güzel eserler ortaya koydum. Bir çok roman ve gazetelerde yazılar yazıyorum. İnsanlar beni engellemedi. Bende kendimi engelletmedim.

Merhaba ben Pascal Nouma. Senegal asıllı Fransız bir futbolcuyum. Türkiye’de 2000-2003 yılları arasında Beşiktaş’ta futbol oynadım. Yabancı olmama rağmen arkadaşlarım bana sahip çıktı. Birlikte çok güzel günlerimiz oldu. Asla birbirimizi kırmadık. Birlikte çok iyi başarılar elde ettik. Onlara ve Türk halkına çok teşekkür ediyorum.

Farklı şehirlerden gelmiş olsak ta aynı sınıfta aynı şehirde çok mutluyuz.

Ben Vanlıyım.

Ben Trabzonluyum.

Ben Batmanlıyım.

Ben Edirneliyim.

Ben İzmirliyim.

Ben Mersinliyim.

FOTOĞRAF 4

FOTOĞRAF 5

EK 3. GÖRÜŞ BELİRTİRİYORUM ETKİNLİĞİ FOTOĞRAF ANALİZ FORMU

ADIM SOYADIM:

GRUBUM:

1. FOTOĞRAFTAN ANLADIKLARIM:

2. FOTOĞRAFTAN ANLADIKLARIM:

3. FOTOĞRAFTAN ANLADIKLARIM:

4. FOTOĞRAFTAN ANLADIKLARIM:

5. FOTOĞRAFTAN ANLADIKLARIM:

FOTOĞRAFLAR GENEL OLARAK BANA NE ANLATTI?

EK 4. BARIŞ TÜRKÜSÜ

Bir mucize yaratalım kendimize
 günlük dünyada ne geçecek boĖuřarak elimize
lml dünyada anlamı yok savaşmanın kendi kendimize
zgrlk ve neřeyle yaşamak mümkün dünyada
Kardeřçe el ele tutuřup tüm insanlarla
Keramet, bölüřerek yařamakta yan yana,
Barış yoksa aşk yok, mutluluk yok yarınlara taşınacak
Güneř, su ve toprak
Hayat için ta ilk andan bařlayarak
Birlikte ve ařkla
Hayat verir hepimize bir řeyler anlatarak
zgrlk ve neřeyle yaşamak mümkün dünyada
Sıkıca sarılmalı hayata, aşka, dostlara
Severek yařamalı insanlarla yan yana